

Діяльність неформальних міжнародних організацій та безпекових структур в сучасній світовій політиці

ПРЕЗЕНТАЦІЮ ПІДГОТУВАЛА

АСПІРАНТКА КАФЕДРИ ПОЛІТОЛОГІЇ

ОЛЕСЯ НАДОВКО

Неформальні міжнародні організації

Не мають статусу, центру управління та осередка зібрань.

- Групи
- Клуби
- Конференції
- Діалоги

G7, або «Велика сімка», дослівно Група Семи (англ. Group of Seven, у минулому G6 (Група Шести) та G8 (Група Восьми) — міжнародний клуб урядів семи високорозвинених країн світу.

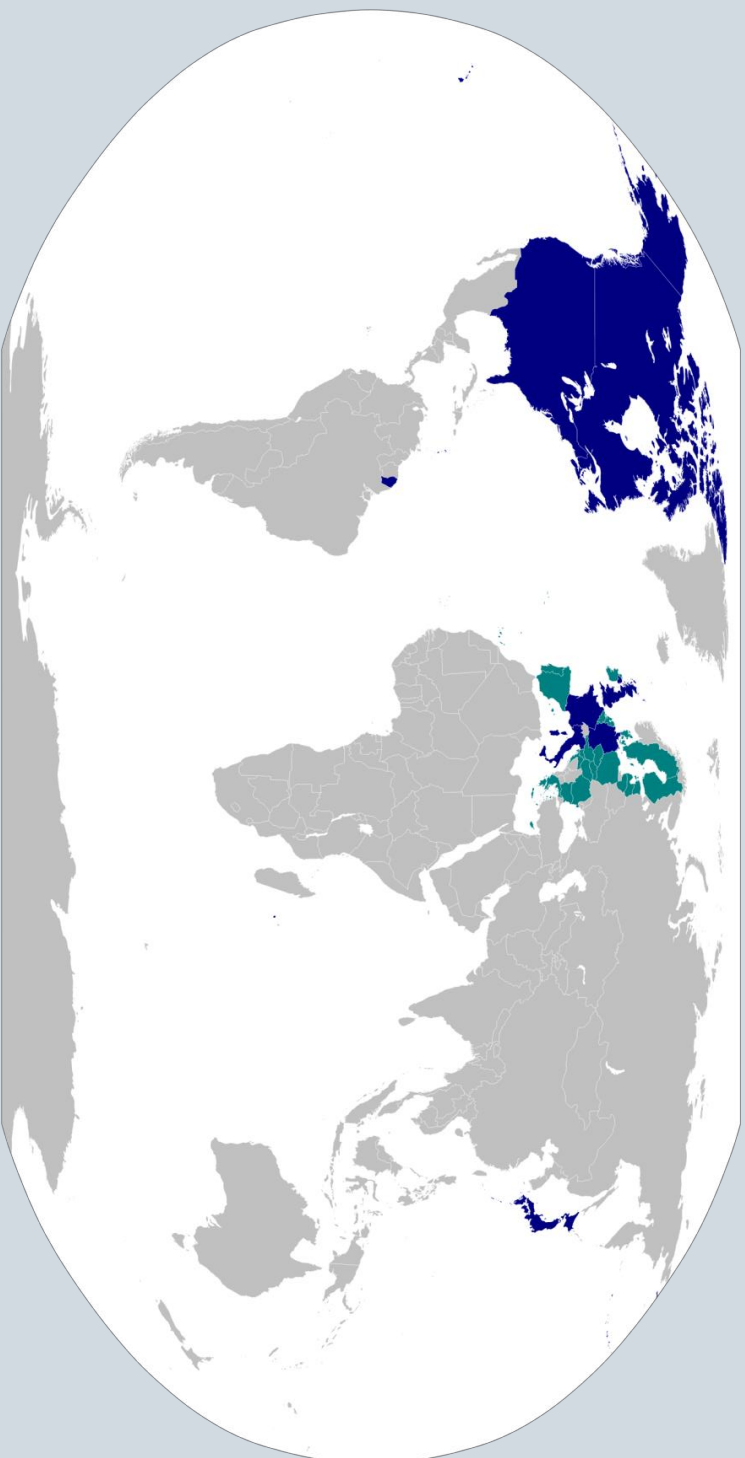

Історія формування

- 1974 р. – Бібліотечна Група, неформальну зустріч керівників фінансових відомств Сполучених Штатів, Західної Німеччини, Японії та Франції для обговорення економічних проблем
- 1975 р. – G6 (Франція, Західна Німеччина, Італія, Японія, Велика Британія та США на саміті в Рамбульє запроваджують регулярні зустрічі)
- 1976 р. – G7 (приєднання Канади)
- 1991 р. – в зустрічах починає брати участь Росія
- 1994 р. – G7+1 (Р8) – розширення можливостей РФ в групі
- 1997 р. – G8
- 2014 р. – G7 (через військову агресію Росії щодо України держави G7 призупинили підготовку до саміту Великої вісімки в Сочі, запланованого на червень 2014)

Країни G7

- США
- Японія
- Німеччина
- Британія
- Франція
- Італія
- Канада

Країна-президент групи змінюється щороку в такому порядку: Франція, Сполучені Штати, Велика Британія, Німеччина, Японія, Італія та Канада. Країна-голова приймає на своїй території учасників щорічних зборів та оголошує порядок денний.

Останнім часом Велика Британія та Франція висловлюють бажання розширити групу та включити до неї п'ять країн, що розвиваються, так звану «Групу +5»: Бразилію, Китай, Індію, Мексику та Південну Африку. Це зумовлено зростанням політичного впливу цих держав. Ці країни брали участь у попередніх зустрічах як гості, такі зустрічі називають «G7+5». Станом на 2021 рік жодна з них не приєднана до G7.

Структура та діяльність

Велика сімка (G7) створювалась як неформальний форум, тому у неї немає адміністративної структури, на відміну від інших міжнародних організацій, таких як ООН чи Світовий Банк. Група G7 не має постійного секретаріату чи кабінетів для учасників.

Президентство у групі ротується серед країн-учасниць на річний термін, що починається з 1 січня. Країна-президент групи відповідає за планування та проведення серій зустрічей на міністерському рівні, керує на саміті голів урядів, що проводиться посеред року.

Структура та діяльність

Зустрічі міністрів збирають разом міністрів з метою обговорення питань, що складають взаємний або глобальний інтерес. Обговорюються теми здоров'я, втілення у життя законів, праці, економічного та соціального розвитку, енергетики, навколишнього середовища, зовнішньоекономічних відносин, правосуддя та питань внутрішньої політики, тероризму та торгівлі. Також проводилися окремі серії зустрічей, так звані «8+5» (на той час), започатковані у 2005 році на саміті у Шотландії, які відвідували міністри фінансів та енергетики усіх восьми (на той час) країн-учасниць групи, а також Бразилії, Китаю, Індії, Мексики та Південної Африки.

Саміт G7 2022 в Баварії

Саміт «Великої сімки» 26 червня 2022 року прямо й непрямим чином був присвячений Україні, тобто саме проблемам безпеки, в той час як багато років поспіль клуб обговорював питання економіки, індустріалізації, енергетики та глобалізації. Прямо – обговорювалися масштаби і терміни надання допомоги Україні, непрямим чином – ішлося про усунення російської загрози світовому розвитку та нівелювання китайського виклику ринковим демократіям. Це означає, що війна Росії проти України, за потурання Китаю, має глобальні наслідки.

«Велика сімка» заявила про готовність надавати всіляку підтримку, включно з військовою, економічною та гуманітарною, стільки, скільки знадобиться. Жодні спроби Росії силоміць змінити кордони прийняті не будуть. Лідери клубу зауважили, що буде запущено процес організації міжнародної допомоги в післявоєнному відновленні та розвитку – те, що заведено називати планом Маршалла для України. Одна з головних проблем для світової спільноти полягає у тому, що високі ціни на енергоносії дали Росії ресурс для продовження війни проти України. Цього ресурсу Росія має бути позбавлена, що й стало проголошеною метою «Великої сімки»»

G20

Група двадцяти, або G20 (в пострадянських країнах інколи використовують викривлену назву — Велика Двадцятка) — група міністрів фінансів та керівників центральних банків 20 економік: 19 з найбільших економік світу та Європейського Союзу. Загалом, економіки G-20 становлять 90 % світового ВВП, 80 % світової торгівлі (включаючи внутрішню торгівлю у ЄС) та дві третини населення світу.

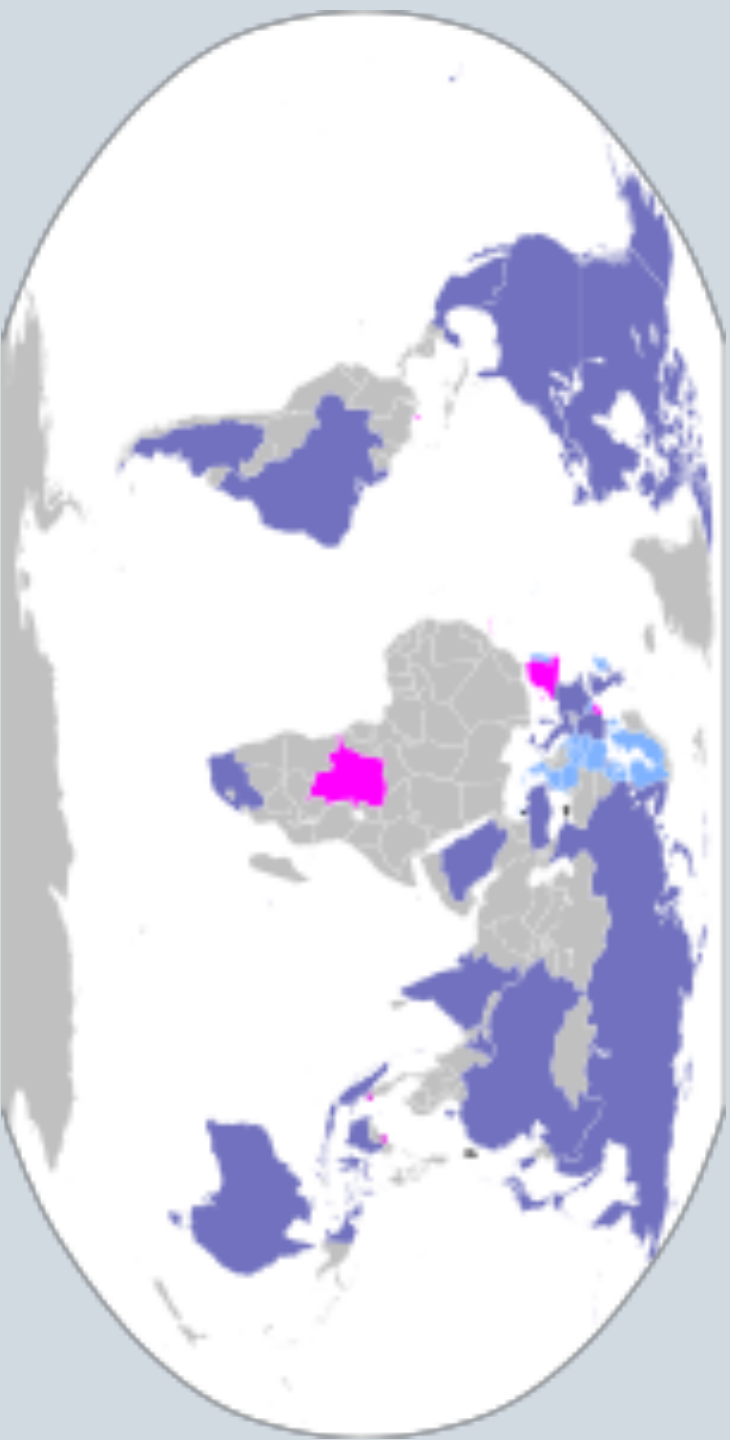

15-16 грудня 1999 - засновниця конференція міністрів фінансів і керівників центральними банками «Великої двадцятки» в Берліні.

Конференція визначила, що «Група двадцяти» є неформальною організацією, що об'єднує країни з різних регіонів світу і з різним рівнем господарського розвитку, а також провідні міжнародні фінансові організації на основі зацікавленості в колективному вирішенні найважливіших світових економічних і фінансових проблем.

Країни G20

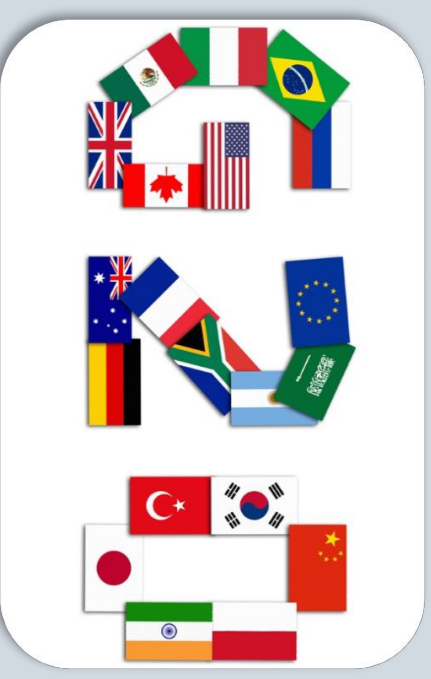
- Австралія
- Аргентина
- Бразилія
- Велика Британія
- Індія
- Індонезія
- Італія
- Канада
- Китай
- Південна Корея
- Мексика
- Німеччина
- ПАР
- Росія
- Саудівська Аравія
- США
- Туреччина
- Франція
- Японія
- Європейський Союз.

Загалом на країни «двадцятки» припадає понад 85 % світового ВВП. У них живе понад 60 % населення світу, причому 66 % бідного населення також припадає на ці країни.

Основна форма діяльності G20 — щорічні зустрічі на рівні міністрів фінансів і голів центробанків. Зустрічі проходять в країні, яка є головною групою.

Країна-голова G20 змінюється щорічно за принципом ротації. При цьому щороку країни, що головують, повинні бути з різних регіонів (наприклад, у 2007 році головувала ПАР, у 2008 році — Бразилія, в 2009 році — Велика Британія). Тимчасовий секретаріат розташовується в країні, що головує.

Постійними учасниками зустрічей «двадцятки» є МВФ,
Європейський центральний банк і Світовий банк

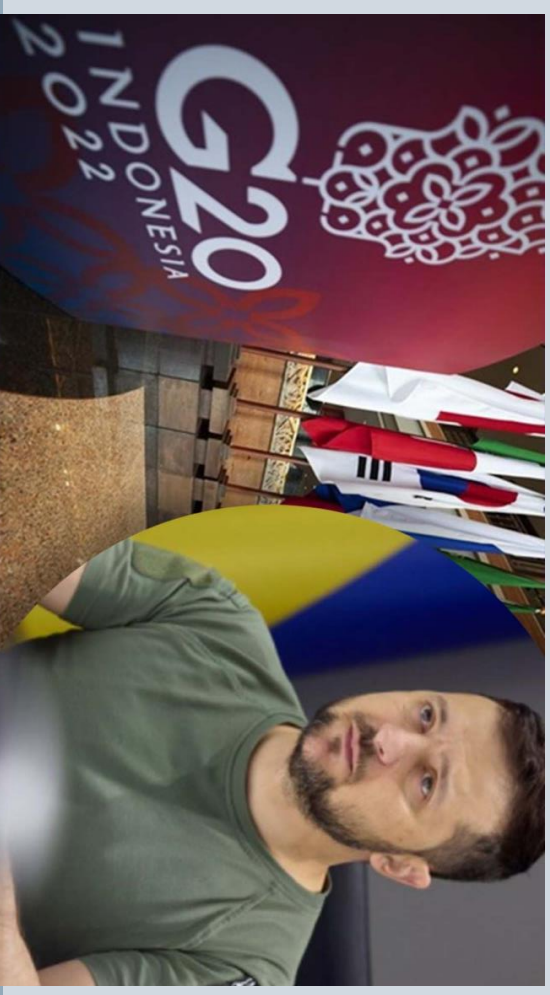
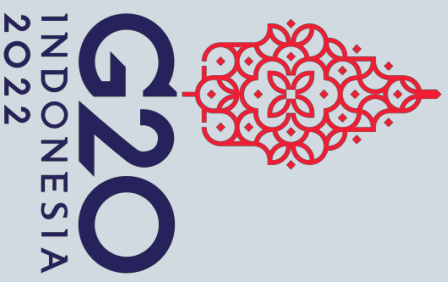
THE WORLD BANK

ЕВРОПЕАН СЕНТРАЛ БАНК

EUROSYSTEM

**Саміт G-20 у Балі — сімнадцята зустріч
глав держав Групи двадцяти (G20) та
держав-партнерів, яка відбулася 15–16
листопада 2022 року в Індонезії**

Саміт G20 2022 – результати

Після початку російського повномасштабного вторгнення до України ряд членів G20 виступили з ініціативою виключити Росію із цього міжнародного клубу та не запрошувати на саміт представників РФ. Утім, господар Індонезія, де відбувся саміт 2022 року, виступила рішуче проти цього, закликавши до пошуку компромісу заради ухвалення спільного комюніке, яке підтримала б і Москва. Однак, Західні країни, схоже, відмовилися йти на поступки й пом'якшувати свою риторику щодо РФ.

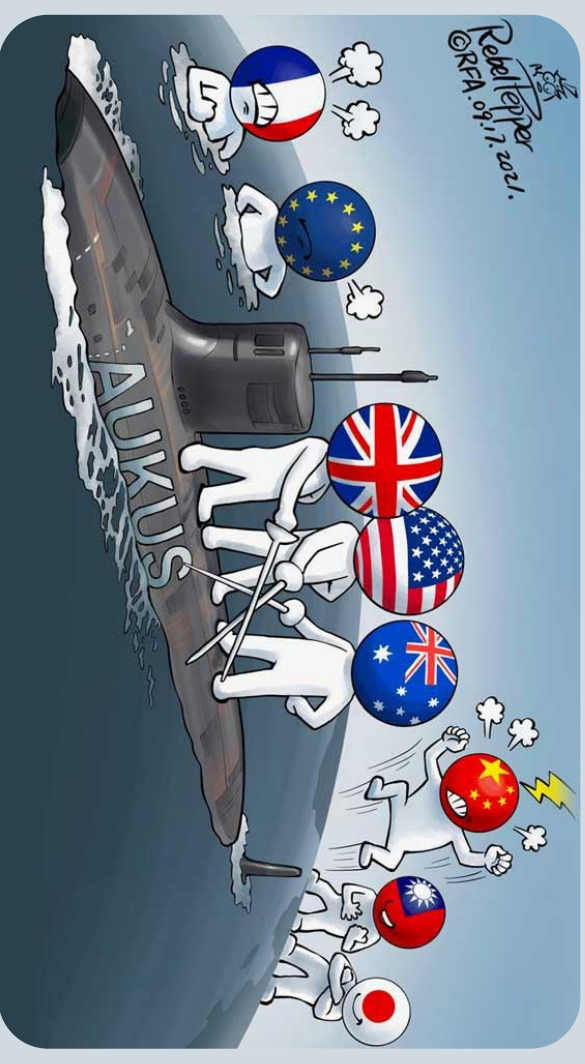
Очевидно, що деякі східні країни продовжують займати нейтральну позицію по відношенню до війни в Україні і сподіваються на компромісне вирішення конфлікту, але і вони потерпають в економіко-політичній сфері від його наслідків. У заяві, ухваленій за підсумками саміту «Великої двадцятки» на Балі, більшість країн засудили війну Росії проти України. Але зазначається, що «є інші погляди та різні оцінки ситуації та санкцій».

AUKUS

AUKUS (Australia, United Kingdom, United States) — тристоронній оборонний пакт, утворений Австралією, Великою Британією і США. Повідомлення про створення цього пакту опубліковано 15 вересня 2021.

Австралія, Велика Британія та США стурбовані зростанням військової присутності КНР Індо-Тихоокеанському регіоні.
У спільній заяві про створення альянсу йдеться, що в регіоні існують потенційні загрози правопорядку, включно з не вирішеними територіальними суперечками, тероризмом та організованою злочинністю. Регіон став новим джерелом загроз безпеки, в тому числі в кіберпросторі.

Пакт передбачає співпрацю у створенні оборонних технологій, у тому числі, автономних систем озброєнь на основі штучного інтелекту, квантових технологій та обчислювальної техніки. Відповідно до договору, Австралія вперше отримає можливість будівництва атомних підводних човнів.

Угода буде включати положення, що дозволяють Австралії отримати атомні підводні човни, що спричинить скасування французької «Програми майбутніх підводних човнів» типу «Атака», яка раніше була запланована для заміни нинішніх підводних човнів типу «Коллінз».

США постачатимуть Австралії високозбагачений уран для підводних човнів.

Австралія погодилася не виробляти високозбагачений уран самостійно. Це означає, що Австралія стане сьомою країною, що має атомні підводні човни, після п'яти постійних членів Ради Безпеки ООН (Китаю, Франції, Росії, Великої Британії і США) і Індії. (Атомні підводні човни володіють більшою швидкістю і дальністю польоту ракет, можуть довше перебувати під водою, їх важче виявляти і вони можуть нести більш важке озброєння).

Повідомлення про створення АУКУС включало заявлену мету поліпшення «спільних можливостей і операційної сумісності. Ці початкові зусилля будуть зосереджені на кіберможливостях, штучному інтелекті (ШІ), квантових технологіях і додаткових підводних можливостях».

2017 року в Китаї опублікували План розвитку штучного інтелекту нового покоління, який закликає Китай стати провідною країною в галузі ШІ до 2030 року. ШІ привернув увагу китайських військових політиків після того, як комп'ютер зі штучним інтелектом AlphaGo переміг чемпіона світу Лі Седоля в настільній грі, натхненною військовою тематикою. Військове керівництво Китаю розглядає гру го як ключовий засіб для перевірки стратегій, які можуть бути застосовані у війні.

QUAD

Чотиристоронній діалог з безпеки (англ. Quadrilateral Security Dialogue, QSD), також англ. Quad group of nations (Quad/QUAD) — стратегічний діалог між Австралією, Індією, США та Японією з питань безпеки в Індо-Тихоокеанському регіоні.

Мета створення

Діалог організаціїно оформлений у 2007 році японським прем'єр-міністром Сіндзо Абе за підтримки американського віце-президента Діка Чейні, австралійського прем'єра Джона Говарда та індійського прем'єр-міністра Манмохана Сінгха.

У 2008 році через припинення участі Австралії Чотиристоронній діалог з безпеки припинив існування. У листопаді 2017 року за адміністрації Дональда Трампа його діяльність було відновлено.

Офіційна мета ЧСДБ (QUAD) — розвиток партнерства у сфері безпеки на основі спільних цінностей та інтересів: верховенства закону, свободи навігації, поваги до територіальної цілісності та суверенітету, мирного врегулювання територіальних суперечок та свободи торгівлі.

Насправді основна мета об'єднання — стримування устремління Китаю у регіоні Індійського і Тихого океанів.

Формування системи діалогів розпочалося після серії контактів між представниками США, Японії та Австралії. З 2002 року зустрічі проходили у тристоронньому форматі на рівні заступників керівників департаментів та міністерств, у 2005 році вийшли на міністерський рівень. США розраховували на те, що союзники в регіоні будуть активно залучені до боротьби з тероризмом та поширенням ядерної зброї. У свою чергу Японія та Австралія сподівалися на збереження ролі США як гарант безпеки в регіоні.

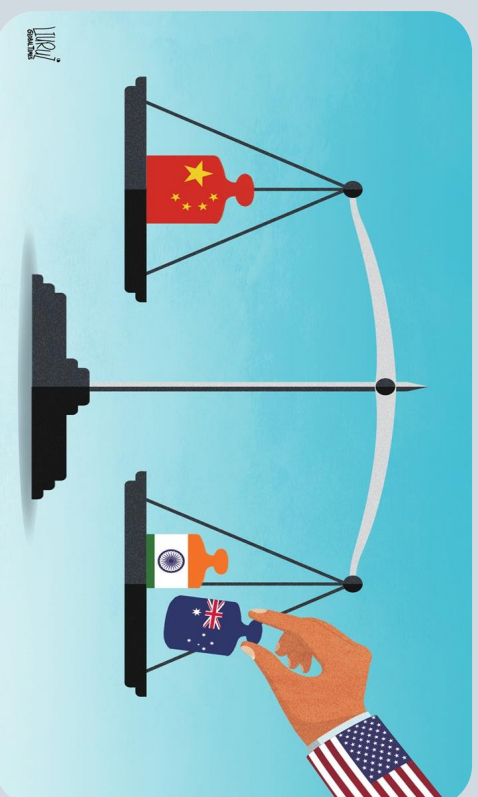
Ситуація у регіоні

Китай та низка держав АСЕАН — Філіппіни, Малайзія, Бруней, В'єтнам — сперечаються про належність багатого на вуглеводні архіпелагу Спратлі (Наньша) у Південно-Китайському морі. Китай побудував у цьому районі штучні острови та розгорнув свої військові бази на коралових рифах, узявши під контроль 20% акваторії Південно-Китайського моря. США та його союзники вважають дії КНР зі створення військових об'єктів порушенням міжнародного права

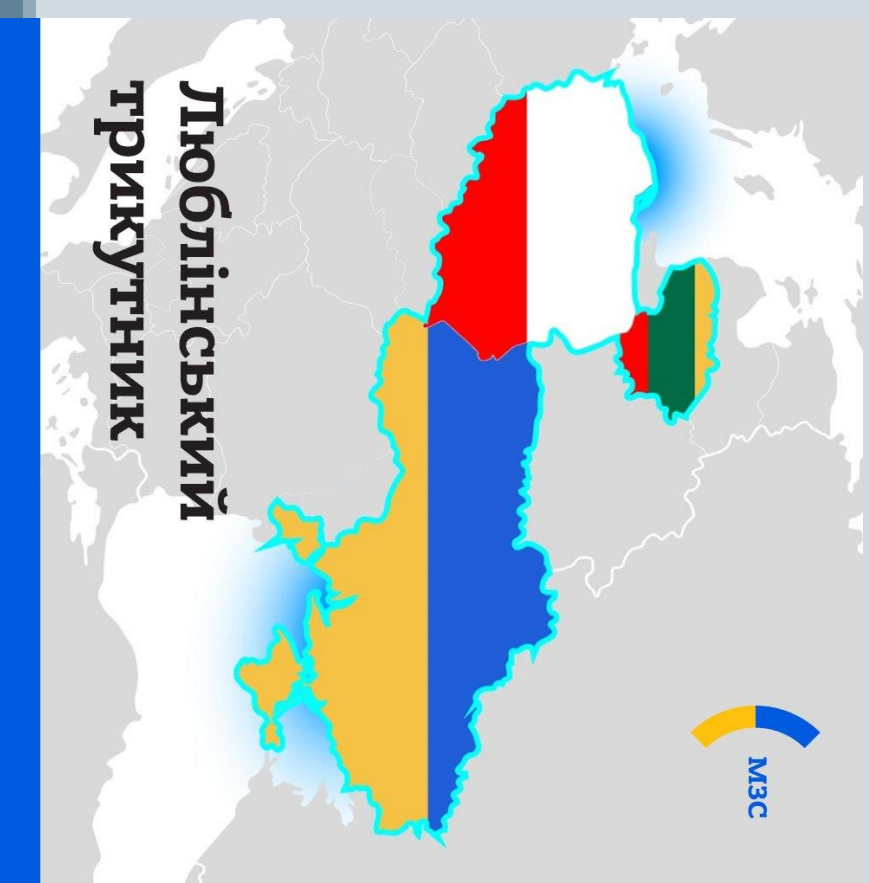
Відношення ЄС до QUAD

Для Європейського Союзу участь у подібних безпекових структурах без вираженого членства означає нові можливості щодо балансу інтересів США та КНР. Однак за подальшого оформлення багатостороннього військово-політичного альянсу це може суперечити підходам ЄС до зміцнення регіонального співробітництва. На сьогодні лише Франція та Великобританія в односторонньому порядку виявили інтерес до стратегічного альянсу.

Люблінський трикутник

Люблінський трикутник (лит. *Liubliano trikampris*, пол. *Trójkąt Lubelski*) — тристоронній регіональний альянс для політичного, економічного, культурного й соціального співробітництва між Литвою, Польщею та Україною, метою якого зокрема є зміцнення діалогу між країнами, підтримка інтеграції України в Європейський Союз та НАТО і спільна протидія російській агресії в Україні.

Ініціативи

Міжпарламентська асамблея Верховної Ради України, Сейму й Сенату Республіки Польща та Сейму Литовської Республіки створена для налагодження діалогу між трьома країнами в парламентському вимірі 2005 року. Установче засідання Асамблеї відбулося 16 червня 2008 року в Києві, в Україні. У рамках Асамблеї діють комітети з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України, гуманітарного та культурного співробітництва.

Спільну декларацію міністрів закордонних справ Литви, Польщі та України Лінаса Лінкявічуса, Яцека Чапутовича й Дмитра Кулеби про створення формату було підписано 28 липня 2020 року в Любліні, Польща.

Згідно зі спільною декларацією Литви, Польщі та України міністри закордонних справ сторін повинні проводити регулярні зустрічі, зокрема на полях багатосторонніх заходів, і за участю оборонних партнерів. Вони також будуть організовувати консультації на рівні керівництва міністерств закордонних справ своїх країн і створюють у цих міністерствах посади представників з питань співробітництва в рамках Люблінського трикутника.

Литовсько-польсько-українська бригада — це багатонаціональний підрозділ з можливостями загальної військової бригади, призначений для ведення незалежних військових операцій відповідно до міжнародного права або участі в таких діях. До його складу входять спеціальні військові частини трьох країн, вибрані з 21-ї Підгальської стрілецької бригади (Польща), 80-ї десантно-штурмової бригади (Україна) та батальйону Великої княгині Біруте Улан (Литва).

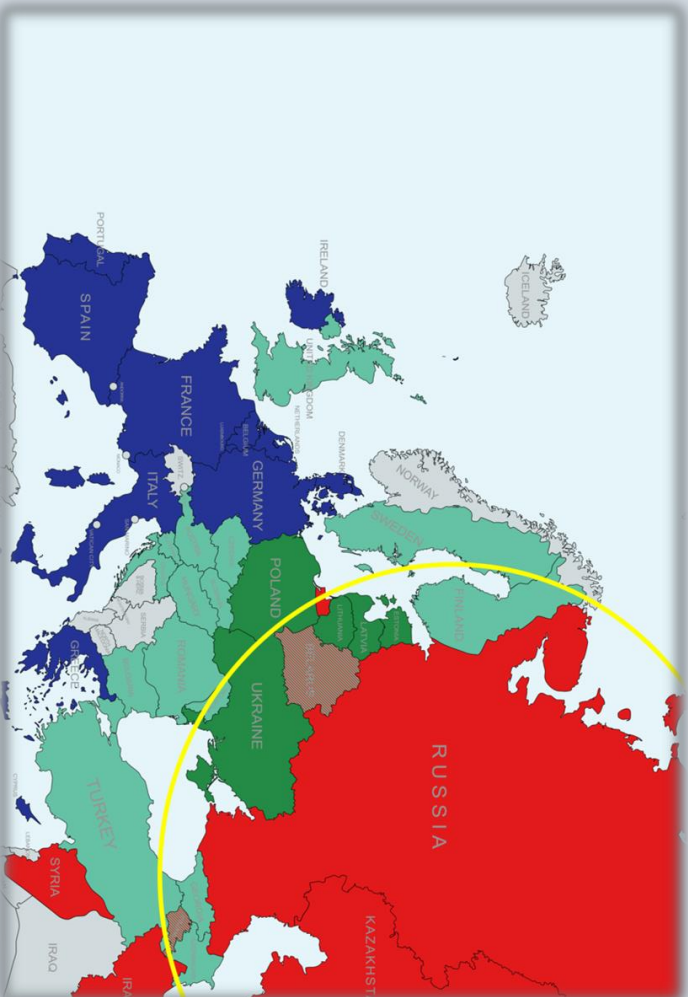
Молодіжний Люблінський трикутник (Youth Lublin Triangle, YLT) — інституціоналізована платформа для співпраці між молоддю Литви, Польщі та України. Ініційований молодіжною організацією «Платформа публічної дипломатії», Молодіжний Люблінський трикутник отримав підтримку від міністрів закордонних справ Литви, Польщі та України.

Поштовхом до реалізації ініціативи стало дослідження потенціалу молодіжної співпраці під егідою Люблінського трикутника, проведене «Платформою публічної дипломатії» та проспонсороване Фондом Конрада Аденауера.

Першим кроком до реалізації ініціативи став онлайн-форум, проведений 9-10 квітня 2021 року.

Молодіжний Люблінський
трикутник створений для
забезпечення синергії та
підготовки молоді країн-учасниць
до співжиття в успішному та
безпечному європейському
просторі. Сфери співробітництва
охоплюватимуть, зокрема,
історичний і культурний діалог,
професійний й академічний
розвиток.

Спроби створення міжнародної організації серед цих країн обговорюється більш ніж 100 років, однак досі такі організації, якщо й створюються, не носять характеру «союзів» чи «альянсів».

Балто-Чорноморська вісь (англ.

Baltic-Black Sea Axis) — геополітична вісь, одне з можливих наддержавних об'єднань в умовах багатопольярного світу, артикульований деякими політиками і громадськими діячами, насамперед зі Східної Європи.

Передбачає створення геополітичного об'єднання поміж умовним «Західним світом» (державами Західної Європи та Північної Америки) з однієї сторони і «пострадянським простором» (особливо, Росією, її союзниками й іншими тоталітарними державами) з іншої.

ЗУСТРІЧ ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ, ПОЛЬЩІ, ЛИТВИ, ЛАТВІЇ ТА
ЕСТОНІЇ 13.04.2022.

Прем'єр-міністри Польщі **Матеуш Моравецький** та Литви **Інґріда Шимоніте** під час візиту в Київ у суботу, 26 листопада, підписали з українським колегою **Денисом Шмигалем** спільну заяву, в якій закликали світ визнати спільною метою звільнення всієї території України.